

Prieš kelias savaites Marijampolės pataisos namuose, kuriuose bausmę atlieka apie tūkstantį ne pirmą sykį teistų asmenų, pradėjo veikti naujausios kartos mobilųjų ryšį blokuojanti įranga. Ji, skirtingai negu kitose įstaigose įrengta panaši technika, blokuoja tiek mobilųjų ryšį, tiek internetą įvairiuose dažniuose.

„Įrangos testavimo metu ši technika sėkmingai veikė, ji netrukdo šalia Marijampolės pataisos namų gyvenančių žmonių telefoniniams pokalbiams. Taip pat Visuomenės sveikatos centro išduotas leidimas patvirtina, kad ji nekelia jokio pavojaus aplinkinių sveikatai. Planuojama, kad tokią techniką jau kitais metais pavyks įrengti ir Alytaus pataisos namuose“, – sako teisingumo ministras Juozas Bernatoniš.

Ši šiuolaikinė technika įrengta specialiaame gyvenamajame sektoriuje, kuriame bausmes atlieka nusikalsti linkę nuteistieji. Tačiau technikos sklaidžiami trukdžiai aprėpia beveik visą pataisos namų teritoriją.

Lietuvos įkalinimo įstaigose pas nuteistuosius kasmet aptinkami nelegaliai laikomų 8-9 tūkstančiai mobiliojo ryšio telefonų. Pavyzdžiui, šiemet įkalinimo įstaigų pareigūnai aptiko maždaug 6,3 tūkst. telefonų bei 194 mobiliojo internetinio ryšio modemus (pernai per visus metus – 9,6 tūkst. telefonų ir 501 modema).

Kasmet visose įkalinimo įstaigose surengiama apie 50-60 tūkstančių kratų, kurių metu aptinkami ne tik mobilieji telefonai, SIM kortelės, bet ir narkotikai, kiti draudžiamieji daiktai. Paprastai

mobiliuosius telefonus ar SIM korteles bandoma perduoti nuteistiesiems juos specialios įrangos pagalba permetant į pataisos namų teritoriją. Taip pat būna atvejų, kuomet telefonus bando perduoti giminės pasimatymų metu ar šiuos daiktus įneša pataisos namuose dirbantys darbuotojai.

„Didžioji dalis mobiliųjų telefonų nuteistuosius pasiekia vadinamosiomis oro patrankomis permetant į įkalinimo įstaigas. Kiekvieną dieną žmonės iš laisvės išauna po kelis paketus su ten esančiais iš karto keliais telefonais ar kitais nelegaliais daiktais. Šiomet pataisos namuose buvo įvykdyti 589 šūviai ir permetimai, iš jų užkardyti 383. Visų įstaigų teritorijos yra stebimos vaizdo kameromis, o pastebėjus galimą „permetėją“, visada pranešama policijai“, – sako Kalėjimų departamento direktorė Živilė Mikėnaitė.

Policijos departamento prieš kelerius metus pateiktais duomenimis, nukentėjusiems nuo telefoninių sukčių padaryta žala per metus siekia apie 1 mln. eurų, pradedama apie tūkstantį ikiteisminių tyrimų dėl šių nusikaltimų. Statistikos duomenimis, vadinamieji telefoniniai sukčiavimai sudaro maždaug 20 proc. visų sukčiavimo atvejų.

Pataisos įstaigose atliekančių bausmes nuteistųjų vykdomų telefoninio sukčiavimo atvejų skaičių pavyktų žymiai sumažinti, jeigu Lietuvoje būtų įrengtos kamerinio, o ne bendrabutinio tipo patalpos nuteistiesiems. Tokiose patalpose žymiai paprasčiau užkardyti neteisėtus nuteistųjų veiksmus. Kaimyninėse valstybėse tokių problemų beveik nekyla, nes ten nuteistieji įkalinimo įstaigose gyvena kamerose.

Su telefoniniu sukčiavimu kovojama ir sukūrus specialų algoritmą, leidžiantį blokuoti sukčiautojų telefonus. Vien tik šiais metais ryšio bendrovių operatoriai blokavo 356 telefonus ir 772 SIM korteles (Marijampolės pataisos namuose blokuoti 178 telefono aparatai ir 444 SIM kortelės). Taip pat aktyviai svarstomos pataisos, kad išankstinio apmokėjimo kortelės būtų parduodamos tik pateikus asmens dokumentą.

Su telefoniniu sukčiavimu padeda kovoti ir Kalėjimų departamentui gražinta kriminalinės žvalgybos funkcija.